

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

Tarybos išvados 2010 m. gegužės 10 d. dėl Europeana: tolesni veiksmai

(2010/C 137/07)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

KADANGI:

- Europos skaitmeninės bibliotekos Europeana, kuria suteikiama bendra daugiakalbė internetinė prieiga prie visos Europos skaitmeninės kultūrinės medžiagos (knygų, laikraščių, fotografijų, kinematografijos ir audiovizualinio meno kūrinių, archyvinių dokumentų, muziejuose saugomų meno kūrinių, architektūrinio bei archeologinio paveldo ir t. t.), sukūrimas yra puiki galimybė propaguoti valstybių narių kultūros paveldą ir suteikti platesnes galimybes su šiuo paveldu susipažinti bei apie jį sužinoti.
- Valstybių narių kultūrinės medžiagos skaitmeninimas ir internetinė prieiga prie jos, taip pat skaitmeninis išsaugojimas yra pagrindinės priemonės, užtikrinančios galimybę išryškinti to kultūros paveldo vertę, skatinti aktyvų turinio kūrimą ir naujų internetu teikiamų paslaugų atsiradimą.

PRIMINDAMA:

- 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos išvadas dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos.
- 2008 m. lapkričio 20 d. Tarybos išvadas dėl Europos skaitmeninės bibliotekos Europeana, kuriomis buvo suteiktas pirmasis politinis impulsas šios bendros susipažinimo su Europos kultūros paveldu struktūros kūrimui.
- Aukšto lygio ekspertų grupės skaitmeninių bibliotekų klausimais galutinę ataskaitą „Skaitmeninės bibliotekos: rekomendacijos ir ateities uždaviniai“.

SU SUSIDOMĖJIMU PALANKIAI VERTINA:

- 2009 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europeana – tolesni veiksmai“, kuriuo buvo pradėtas konsultacijų procesas siekiant išanalizuoti, kokie būdai yra tinkamiausi norint garantuoti, kad Europeana ir skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo bei internetinės prieigos politika, kuria ji grindžiama, ilgam laikui užtikrintų platų Europos kultūros pristatymą skaitmeninėje aplinkoje.
- Tikslą iki 2010 m. pabaigos suteikti galimybę per Europeana susipažinti su 10 milijonų suskaitmenintų kūrinių.

- 2009 m. spalio 19 d. Komisijos komunikatą „Autorių teisės žinių ekonomikoje“, kuriame detalai nagrinėjami bibliotekoms ir archyvams išskylantys teisiniai sunkumai skaitmeninant jų kolekcijas.

SU SUSIDOMĖJIMU ATKREIPIA DĖMESĮ:

- Į tai, kad po 2009 m. lapkričio 27 d. Švietimo, jaunimo ir kultūros tarybos posėdyje įvykusių diskusijų Komisija sukūrė Europos skaitmeninimo svarstymų grupę („ekspertų komitetą“), kuri visų pirma svarstys su viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystėmis susijusius klausimus; prašo grupės plačiai konsultuotis ir kuo geriau panaudoti valstybių narių ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų įnašus bei atitinkamai reguliariai teikti informaciją apie savo veiklą.

PAŽYMI:

- Iki šiol padarytą pažangą, kurios rezultatas – Europos skaitmeninės bibliotekos fondo sukūrimas ir Europeana prototipas, kuris pradėjo veikti 2008 m. lapkričio 20 d. – lemiamas žingsnis šiame procese.

— Tai, kad kiti svarbūs etapai bus Europeana 1.0 versijos pristatymas 2010 m. ir vėlesnis šios platformos konsolidavimas.

AKCENTUOJA, KAD:

— Reikia spręsti organizacinius, teisinius ir finansinius kultūrinės medžiagos skaitmeninimo ir internetinės prieigos prie jos, taip pat skaitmeninio išsaugojimo sunkumus, pavyzdžiui, klausimus, susijusius su intelektinės nuosavybės teisėmis ir poreikiu surasti papildomą skaitmeninimo finansavimą, kuris galėtų apimti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes.

— Svarbu užtikrinti, kad Komisija ir valstybės narės su šiais sunkumais susijusius klausimus spręstų kartu imdamosi toliau išdėstytų veiksmų, siekiant konsoliduoti Europeana kaip pagrindinę struktūrą ir bendrą prieigos prie kultūrinio turinio vietą.

— Valstybėms narėms ir Komisijai, taip pat aktyviai Europeana kūrime dalyvaujančioms įstaigoms ir institucijoms reikia didinti pastangas artimiausiais metais išplėsti ir praturtinti EUROPEANA tiek kiekybiškai, tiek kokybiškai.

PABRĖŽIA, KAD:

— Europeana turėtų būti toliau plėtojama bendromis Europos kultūros įstaigų pastangomis ir portalas turėtų būti toliau tobulinamas, be kita ko, nuosekliau ir patraukliau pateikiant suskaitmenintus objektus, sprendžiant su daugiakalbyste susijusius klausimus ir gerinant paieškos galimybes, kad patenkintų naudotojų poreikius ir lūkesčius.

— Siekiant ilgalaikio Europeana konsolidavimo, patikimo valdymo ir finansavimo modelyje turėtų būti atsižvelgta į Europeana vaidmenį – tarpvalstybiniu pagrindu suteikti kuo platesnę prieigą prie kultūros kolekcijų, į svetainės europinį mastą ir pobūdį, taip pat į svarbų kultūros įstaigų vaidmenį.

— Mūsų kultūros paveldo skaitmeninimas ir internetinės prieigos prie jo užtikrinimas turėtų būti atliekami visapusiškai laikantis intelektinės nuosavybės teisių; reikia sparčios pažangos ieškant praktinių sprendimų, kaip skaitmeninti kūrinius, kurie nebespausdinami ir nebeplatinami, ir juos pateikti internete, ir kaip spręsti nenustatytų autorių teisių kūrinių klausimą.

MANO, KAD TOLESNIAM EUROPEANA PLĖTOJIMUI BŪTINA:

— Didinti bibliotekų, muziejų, archyvų ir audiovizualinių kūrinių kolekcijų objektų (viešojo sektoriaus kūrinių ir

kūrinių, kurių intelektinės nuosavybės teisės yra saugomos), su kuriais galima susipažinti portale, skaičių, visapusiškai atsižvelgiant į intelektinės nuosavybės teises, kartu laikantis kokybinio požiūrio, kuriuo demonstruojama Europos kultūros paveldo įvairovė ir gausa; tęsti bendrą darbą siekiant užtikrinti kuo platesnes galimybes susipažinti su suskaitmenintais viešojo sektoriaus kūrinių.

— Toliau dėti pastangas skatinant platesnę geografinę atstovavimą ir siekiant įvairių rūšių turinio, su kuriuo galima susipažinti per Europeana (knygų, fotografijų, archyvinių dokumentų, kinematografijos ir audiovizualinės medžiagos, muziejų kolekcijų ir t. t.), pusiausvyros, atsižvelgiant į konkrečius poreikius, susijusius su daug išteklių reikalaujančia medžiaga, pavyzdžiui, audiovizualine medžiaga.

— Visokeriopai atsižvelgti į kalbų įvairovę, kuri yra viena iš svarbiausių Europos paveldo ypatybių, ir stiprinti Europeana svetainės daugiakalbes funkcijas, ypač išsprendžiant su paieška skirtingomis kalbomis ir mašininu vertimu susijusius klausimus.

— Užtikrinti, kad svarbiausias vaidmuo tektų naudotojui, ir tęsti naudotojų poreikių ir savybių analizę, taip pat siekiant nustatyti konkrečias taikomas programas ir mechanizmus, įskaitant mechanizmus, kuriais skatinamas interaktyvumas naudotojams sudarant sąlygas aktyviai prisidėti prie svetainės plėtojimo, tuo pačiu metu imantis būtinų veiksmų užtikrinti, kad turinys būtų įkeltas laikantis atitinkamų teisės aktų nuostatų. Jei galima, naujos Europeana taikomosios programos turėtų būti kuriamos naudojant atvirus formatus, kad galėtų prisidėti kuo platesnė kūrėjų bendruomenė ir būtų sudarytos palankesnės sąlygos Europeana programinės įrangos komponentų panaudojimui iš naujo bei pritaikymui kitomis aplinkybėmis.

— Didinti visos Europos kultūros įstaigų, kurios galėtų pateikti turinį, ir galimų svetainės naudotojų informuotumą apie Europeana. Šioje srityje svarbus vaidmuo galėtų tekti bendradarbiavimui su švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriais; tai turėtų būti toliau nagrinėjama.

— Atsižvelgti į skirtingų Europos kultūros įstaigų įvairovę, siekiant užtikrinti, kad visos įstaigos, įskaitant mažiausias, turėtų galimybę dalyvauti plėtojant Europeana.

— Toliau rengti aiškius ir visuotinai priimtinius būtiniausias sąveikos standartus bei skatinti turinį teikiančias įstaigas juos taikyti. Tai padės kultūros įstaigoms atsižvelgti į tai, kad skaitmeninimo procese reikia nuoseklių aukštos kokybės metaduomenų, kurie yra ypač svarbūs ieškant suskaitmenintų objektų ir nustatant jų tarpusavio ryšius.

- Kurti Europeana – bendros prieigos prie Europos kultūros paveldo struktūros – patikimą finansavimo ir valdymo modelį ir užtikrinti optimalų turimų finansinių priemonių naudojimą skaitmeninimui nacionaliniu ir Europos lygiais finansuoti.
- Išnagrinėti galimą viešojo ir privačiojo sektorių partnerysčių vaidmenį skaitmeninimo procese siekiant išplėsti per Europeana prieinamas kolekcijas, atsižvelgiant į poreikį tinkamai apsaugoti teisių turėtojų, naudotojų ir turinį teikiančių įstaigų interesus.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

- Toliau drauge siekti tikslų, nustatytų 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos išvadose dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, skaitmeninio išsaugojimo ir internetinės prieigos prie jos nacionalinių strategijų ir 2008 m. lapkričio 20 d. išvadose dėl prieigos prie suskaitmenintos medžiagos Europos skaitmeninėje bibliotekoje Europeana.
- Toliau teikti ir didinti paramą nacionalinių kultūros įstaigų vykdomiems skaitmeninimo projektams, kad būtų didinamas iš visų valstybių narių bibliotekų, muziejų, archyvų ir audiovizualinių kūrinių kolekcijų pateikiamų objektų skaičius ir propaguojama, pvz., sudarant sąlygas finansuoti skaitmeninimo procesą, galimybė susipažinti su jais per Europeana ir naudotojams užtikrinama kuo platesnė prieiga prie turinio.
- Toliau didinti visų teritorinių lygių kultūros įstaigų informuotumą, pavyzdžiui, rengiant informacinius susitikimus joms paskatinti arba tiesiogiai, arba per nacionalines, regionines ar temines kaupyklas teikti savo turinį bibliotekai Europeana.
- Iki 2013 m. pabaigos savanoriškai ir laukiant, kol bus parengtas patikimo finansavimo ir valdymo modelis, užtik-

rinti reikiamą paramos, teikiamos Europeana, papildant Bendrijos finansavimą, lygį.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS:

- Prisidėti prie plačiosios visuomenės informuotumo apie Europeana didinimo, pavyzdžiui, rengiant kampanijas kartu su kultūros įstaigomis, kad potencialūs svetainės naudotojai apie ją sužinotų.
- Sudaryti palankesnes sąlygas aiškiems ir bendriems būtiniausiems Europeana suskaitmeninto kultūrinio turinio sąveikos standartams įgyvendinti bei skatinti tai daryti.
- Valstybių narių ekspertų skaitmeninimo ir skaitmeninio išsaugojimo klausimais darbo grupėje, bendradarbiaujant su Europeana, parengti veiksmų planą, kuriame būtų pateiktos rekomendacijos, kaip subalansuotai didinti per Europeana teikiamo visų valstybių narių ir visų rūšių (teksto, garso, vaizdo) skaitmeninio turinio, apimančio valstybių narių atrinktus Europos kultūros šedevrus, kiekį; ir pasitelkiant šią ekspertų grupę toliau bendradarbiauti su Europeana klausimais, susijusiais su valdymo ir finansavimo modeliu bei strateginiu svetainės planavimu.

NEDARYDAMA POVEIKIO BŪSIMOMS DERYBOMS DĖL 2014–2020 M. FINANSINĖS PROGRAMOS, PRAŠO KOMISIJOS:

Apsvarstyti ir per tinkamą laikotarpį pateikti pasiūlymus dėl patikimo Europeana po 2013 m. ir susijusių politikos kryptių finansavimo, kuriuose būtų atsižvelgta į šias išvadas, pateikiant Europeana, kaip pagrindinės ir itin svarbios informacinės priemonės skaitmeninėje eroje, konsolidavimo ir plėtojimo viziją, įskaitant valdymo klausimus, kurių įgyvendinus Europos kultūros paveldas taptų prieinamas visiems ir padidėtų jo patrauklumas bei svarba dabartinei ir būsimoms kartoms.